

(N°. 34.)

*Resolutie van den Gouverneur Generaal
in Rade, van den 25sten Maart 1819,
n°. 3, houdende, ter uitbreiding van de
kennis der Inlandsche talen onder de
ambtenaren, bepalingen, dat alle Assis-
tenten en Secretarissen bij de Residen-
ten, zich in dezelve moeten oefenen,
en dat eenige élèves voor die talen zullen
worden gekozen.*

Is goedgevonden en verstaan: de volgende bepalingen te

maken, ter uitbreiding van de kennis der Inlandsche talen, onder de ambtenaren.

1°. Eene grondige kennis van de Landstaal een onontbeerlijk vereischte zijnde, tot eene behoorlijke vervulling van vele ambten, zoo zal, bij alle gelegenheden, een gunstig regard worden geslagen op ambtenaren, die zich, boven anderen, daarmede hebben gemeenzaam gemaakt.

2°. Alle Assistent-residenten, Secretarissen op de residentiën en bij de Inlandsche regtbanken, en alle opzienders tot het binnenlandsche bestuur behoorende, zullen, binnen den tijd van één jaar, nadat deze resolutie aan hen zal zijn kennelijk geworden, en, in den vervolge, binnen den tijd van één jaar na hunne benoeming, genoegzame vorderingen in de Landstaal van het district, waarin zij zijn geplaatst, moeten hebben gemaakt, om de dagelijksche werkzaamheden aan hen opgedragen, zonder de hulp van tolken, of van het Maleis, te kunnen waarnemen, en na verloop van twee jaren zal hunne kennis van die taal volledig moeten zijn, zoodat zij dezelve met gemak kunnen lezen en schrijven.

3°. Alle ambtenaren in het voorgaande artikel bedoeld, welke niet voldoen aan de verplichting hun daarbij, ten aanzien van het leeren der Landstaal opgelegd, zullen worden beschouwd, als door hun eigen toedoen minder geschikt tot de behoorlijke waarneming hunner posten, en mitsdien onderhevig zijn aan eene vermindering van tractement, niet te boven gaande een vierde gedeelte van hunne bezoldiging. Hiervan zullen echter zijn uitgezonderd, de zoodanigen, als door gevorderde jaren of andere omstandigheden, buiten de mogelijkheid zijn, om gereedelijk eene hun onbekende taal aan te leeren.

4°. De Residenten, Regters en verdere Hoofdamttenaren zullen met ultimo Junij en December van elk jaar, aan den Gouverneur Generaal inzenden staten der vorderingen, die de onder hen staande ambtenaren in de oefening der Landstaal hebben gemaakt, daarbij voegende eigenhandige proeven van de zoodanigen, als zich, boven andere, daarin hebben onderscheiden; na de ontvangst dezer staten zal door den Gouverneur Generaal worden beslist, in welke gevallen de in het voorgaande artikel vermelde verminderingen van tractementen zullen plaats grijpen, en tot dat einde zullen deze rapporten omstandig en volledig moeten zijn.

5°. Het staat aan de ambtenaren vrij, niet alleen, maar zij worden bij deze uitgenoodigd, om aan den Directeur

kinderen nalaat, zal, ten behoeve derzelve, aan hunne gejustificeerde voogden, een onderstand worden betaald, gelijk staande, voor ieder kind, met een derde van het beloop van het pensioen, waarop hunne moeder, zoo dezelve nog in leven was, aanspraak zoude hebben.

Indien het getal der minderjarige kinderen meer dan drie bedraagt, zal voor ieder kind, boven dat getal, eene jaarlijksche gratificatie van vijftig guldens betaald worden.

Deze gratificatie en onderstand zullen verminderen, naar rato dat de kinderen den ouderdom van 18 jaren zullen hebben bereikt, of dat de jongens een burgerlijk of militair emploi zullen hebben bekomen.

Dienvolgens zal, vooreerst, de gratificatie ophouden betaald te worden voor ieder kind boven het getal van drie, dat den ouderdom van 18 jaren zal hebben bereikt en vervolgens zal de onderstand, telkens, met een derde verminderd worden, wanneer een der drie jongste kinderen den gemelden ouderdom zal hebben verkregen.

De militaire dienst beneden den rang van Officier zal niet als militair emploi worden beschouwd.

Art. 14. Wanneer eene weduwe hertrouwt, zal zij voor haar zelve, het pensioen verliezen, doch, wanneer zij minderjarige militaire kinderen heeft, het zij eigene of aangehuwde, welke reeds aanwezig waren, gedurende haar huwelijk met den man, uit hoofde van wiens overlijden zij het pensioen zal hebben verkregen, zullen deze kinderen aanspraak hebben op gelijken onderstand en gratificatie, als bij het laatst voorgaande artikel aan ouderlooze weezen is toegestaan, en in alle opzigten daarmede gelijk gesteld worden.

Op denzelfden onderstand en gratificatie zullen aanspraak hebben de kinderen van eene overledene weduwe, welke pensioen genoot.

Art. 15. De Directie van deze Weduwen- en weezenkas zal toezien, dat de onderstand en gratificatie, voor ouderlooze weezen of kinderen van eene hertrouwde weduwe, werkelijk ten behoeve derzelve en tot verzorging van hunne opvoeding worden besteed.

De voogden of moeders, als voogdessen over hare minderjarige kinderen, zullen deswege aan de Directie dezer kas verantwoordelijk zijn.

Art. 16. Bij het overlijden van eenen Officier, deelgenoot aan deze kas, het zij hij zich in activiteit of op pensioen bevindt, zal aan zijne weduwe, aan zijne erfgenamen of

aan Commissarissen in den boedel, tot het bestrijden der kosten van de begrafenis, uit deze Weduwen- en wezenkas betaald worden, te weten, zoo de overledene is geweest,

Luitenant-generaal of Generaal-majoor f 200

Kolonel, Luitenant-kolonel of Majoor - 150

Kapitein, 2de Kapitein, 1ste of 2de Luitenant . . - 100

Art. 17. Het deelgenootschap aan deze kas wordt verloren door gevraagde of bekomene demissie.

Indien een Officier, die zijne demissie bekomen heeft, gehuwd is, zal hij aanspraak hebben op het rembours van het jaar pensioen, of van het gedeelte daarvan, dat hij, volgens het bepaalde bij art. 5 en 6, zal hebben betaald, doch in geen geval zal eenige restitutie der betaalde contributie geschieden.

Het deelgenootschap wordt insgelijks verloren door vonnissen tot infamie of lijfstraf; de schuldige of zijne erfgenamen zullen gelijk rembours genieten.

Art. 18. De Directie van deze Weduwen- en wezenkas zal gevoerd worden door eene commissie van drie leden, door Ons te benoemen, bestaande uit twee Generaals of Hoofdofficieren, en een lid van den Raad van State, geadsisteerd door eenen administrateur en eenen kassier.

De Administrateur zal een tractement genieten van f2000 jaarlijks.

De functiën van Kassier zullen vervuld worden door den Betaalmeester van oorlog, die deswege een defroijement van f1000 's jaars zal genieten.

Deze tractementen zullen in het budget van het Departement van oorlog worden begrepen.

Art. 19. Onze Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog, zal de superintendentie hebben over de administratie van deze Weduwen- en wezenkas.

Hij zal de noodige administrative instructiën geven, zoo aan de Directie, als, met overleg van onzen Secretaris van Staat voor de financiën, aan derzelve Kassier.

Art. 20. De contributiën zullen maandelijks op de tractementen worden ingehouden, en op de pensioenen worden gekort, telkens wanneer daarvan betaling geschiedt. De contributiën zullen steeds voor volle maanden worden betaald; eene contributie, die in moet gaan vóór of op den 15den, zal voor eene geheele maand worden betaald, en na den 15den niet gerekend worden. Eene contributie, die eindigen moet vóór of op den 15den, zal niet betaald wor-

den; na den 15den daarentegen voor de geheele maand.

Art. 21. De Directie zal geene fondsen uitzetten, dan op eene door Ons, op voordragt van onzen Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog, daartoe te verleenen speciale autorisatie.

Art. 22. De Directie zal, alle drie maanden, den staat der kas, en alle jaren hare finale verantwoording aan het Departement van Oorlog inzenden; hare jaarlijksche verantwoording zal ons worden voorgelegd door intermissie van onzen Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog.

Art. 23. Wanneer een Officier, deelgenoot aan deze kas, komt te overlijden, zal zijne weduwe tot het bekomen van pensioen, zich bij requeste moeten adresseren aan het Departement van Oorlog, daarbij overleggende:

De doodeedel van haren man.

Een certificaat van derzelver huwelijk, en den staat van dienst van haren man, gecertificeerd door de Administrateurs van het korps waartoe hij behoorde; of, zoo hij tot geen korps heeft behoord, door zijnen laatsten superieur, en gevisceerd door den Onder-Inspecteur van de administratie der armée in de provincie.

Zoo de weduwe meer dan drie minderjarige kinderen heeft, zal zij tevens tot het bekomen der gratificatie van vijftig guldens voor ieder kind, boven het getal van drie, moeten overleggen de doopcedels van al hare minderjarige kinderen, en eene attestatie de vita voor ieder derzelve.

Art. 24. Onze Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog zal, na ingenomen te hebben het advijs der Directie van deze Weduwen- en weezenkas, eene acte van pensioen verleenen aan iedere weduwe, welke zich, met overlegging der vereischte bewijzen, daartoe zal hebben geadresseerd.

Wanneer zij meer dan drie minderjarige kinderen zal hebben, zal haar, daarenboven eene acte van consent voor de bepaalde gratificatie, voor ieder kind, boven het getal van drie worden verleend.

Art. 25. Wanneer een Officier-weduwenaar, deelgenoot aan deze kas, komt te overlijden, welke een of meer minderjarige kinderen nalaat, zullen de voogden dier kinderen, ter bekoming van onderstand en gratificatiën, of alleen van onderstand, ten behoeve derzelve aan het Departement moeten inzenden:

De doodcedel van den vader,

Deszelfs dienststaat gecertificeerd en gevisceerd, zoo als bij het laatst voorgaande artikel is bepaald.

De doopcedel van al de minderjarige kinderen en eene attestatie de vita voor ieder derzelve,

Art. 26. Wanneer eene gepensioneerde weduwe komt te overlijden, welke niet meer dan drie minderjarige kinderen nalaat, zullen de voogden, tot het bekomen van onderstand voor dezelve, aan het Departement van Oorlog moeten inzenden :

De doodcedel van de moeder,

De doopcedel en eene attestatie de vita van ieder kind.

Wanneer het getal der minderjarige kinderen meer dan drie bedraagt, en mitsdien derzelver doopcedels en attestatiën de vita, ten gevolge van het bepaalde bij art 23, reeds bij het overlijden van den vader, aan het Departement van Oorlog zullen zijn ingezonden, zullen de voogden alleenlijk de doodcedel der moeder behoeven in te zenden.

Art. 27. Wanneer eene gepensioneerde weduwe, welke niet meer dan drie minderjarige kinderen zal hebben, zich wederom in het huwelijk begeeft, zal zij, ten einde den bepaalden onderstand voor hare kinderen te behouden, aan het Departement van Oorlog moeten inzenden de doopcedel en attestatie de vita van ieder kind.

Indien echter het getal van hare minderjarige kinderen meer dan drie bedraagt, zal zij alleenlijk van haar aan te gaan huwelijk aan het Departement van Oorlog behoeven kennis te geven.

Art. 28. Onze Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog zal, na ingenomen advijs der Directie van deze Weduwen- en weezenkas, het noodige consent aan de voogden van ouderlooze kinderen, of aan eene hertrouwde moeder van minderjarige kinderen, verleenen voor den onderstand en de gratificatie, of voor den onderstand alleen ten behoeve van zoodanige kinderen.

Art. 29. De pensioenen, gratificatiën en onderstand zullen uit deze kas alle drie maanden worden betaald op advijs brieven, welke door den administrateur van het fonds zullen opgemaakt, en aan de belanghebbenden afgezonden worden, overeenkomstig de betalingsrollen, welke bij de Directie zullen worden opgemaakt.

Tot meerder gerief der weduwen en weezen binnen 's lands woonachtig, zullen deze betalingsrollen provincie's

gewijze worden opgemaakt en in dezelve worden betaalbaar gesteld.

Art. 30. Iedere gepensioneerde weduwe zal, tot het bekomen van betaling, gehouden wezen, telken drie maanden, eene attestatie de vita en een certificaat van haren weduwenstaat aan de Directie van deze Weduwen- en weezenkas in te zenden.

Indien zij meer dan drie minderjarige kinderen heeft, en daarvoor de bepaalde gratificatie geniet, zal zij, daarenboven, eene attestatie de vita voor al hare kinderen moeten inzenden.

Indien zij hertrouwd is, en den onderstand voor hare kinderen trekt, zal zij alleenlijk de attestatie de vita van hare kinderen behoeven in te zenden.

Art. 31. Gelijke attestatie de vita zullen de voogden van ouderlooze weezen, tot het bekomen van den onderstand, voor hunne pupillen moeten inzenden.

Art. 32. De pensioenen der weduwen, de onderstanden en gratificatiën voor kinderen, zullen ingaan met den dag na het overlijden van hunne mannen of vaders; onder deze mits nogtans, dat de verzoeken daartoe binnen den tijd van drie maanden, na gedacht overlijden, zullen moeten zijn ingediend.

Ingeval eene weduwe, bij het overlijden van haren man, geen request tot het bekomen van pensioen, binnen den bepaalden tijd van drie maanden, mogt hebben ingediend, zal zij, niettemin, het regt tot het bekomen van pensioen behouden, wanneer zij hetzelve in het vervolg mogt reclameren; doch alsdan zal haar pensioen niet eerder ingaan, dan met den dag, waarop hetzelve aan haar zal worden verleend.

Art. 33. Het kwartaal, waarin eene gepensioneerde weduwe komt te overlijden, zal ten volle aan hare erfgenamen worden uithetaald.

Indien zij minderjarige kinderen nalaat, zal de onderstand voor dezelve met het volgende kwartaal ingaan.

Art. 34. Het kwartaal der gratificatie voor meer dan drie minderjarige kinderen, alsmede van den onderstand voor ouderlooze weezen of kinderen van eene hertrouwde weduwe, zal ook, ten allen tijde, voluit worden uithetaald, het zij bij overlijden der kinderen, of wanneer zij den ouderdom van 18 jaren bereiken.

Art. 35. Alle gepensioneerde weduwen zullen gehouden

zijn, hunne woonplaats op het grondgebied van den Staat te vestigen. Wanneer echter eene weduwe of wijlen haar man huiten 's lands zal zijn geboren, en zij verlangen mogt, in haar of zijn geboorteland te gaan wonen, zal zij zich moeten onderwerpen aan eene korting van een derde van het beloop van haar pensioen.

De korting van een derde zal niet toepasselijk wezen op de gratificatie voor ieder minderjarig kind, boven het getal van drie, noch op den onderstand en gratificatie voor onderlooze weezen, welke zich buiten 's lands zullen bevinden; ook niet wanneer beide hunne ouders geboren Nederlanders mogten zijn geweest.

Art. 36. Wij reserveren ons, om, bij speciale besluiten, in de behoefte te voorzien van al zoodanige weduwen van Officieren, welke ten gevolge der vorenstaande bepalingen, geene aanspraak op het bekomen van pensioen uit deze Weduwen- en weezenkas zullen hebben.

Art. 37. Afschrift van dit besluit zal worden gezonden aan Onzen beminden zoon den Erfprins, aan Onzen beminden zoon Prins Frederik, aan Onzen Commissaris Generaal van Oorlog, die met de executie van hetzelfde wordt belast, aan Onzen Secretaris van Staat voor de financiën, en aan de Algemeene rekenkamer.

Gegeven in 's Gravenhage, den 14den Januarij, des jaars 1815, het tweede van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(geteekend) A. R. FALCK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Algemeene Staats Secretarij,

(geteekend) S. DASSEVAEL.

Voor eensluidend afschrift.

De Algemeene Secretaris,

J. C. BAUD.

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, PRINS
VAN ORANJE-NASSAU, SOUVEREIN VORST DER
VEREENIGDE NEDERLANDEN, ENZ. ENZ. ENZ.;

Gezien de voordragt van Onzen Commissaris Generaal van

Oorlog, van den 28sten dezer, n°. 16, en bij ampliatio van Ons besluit van den 14den Januarij laatstleden, n°. 29;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Dat onder de Militaire ambtenaren, rang van Officier hebbende, welke aan de Weduwen- en weezenkas der Officieren van de landmagt zullen contribueren, en wier weduwen of weezen, na hun overlijden, aanspraak op de bepaalde pensioenen zullen hebben, moeten worden begrepen,

- a. De Inspecteurs der administratie bij de armée, van onderscheidene graden en derzelver Adjuncten; zullende hunne weduwen of weezen aanspraak hebben op het pensioen, volgens den rang, waaraan hunne mannen of vaders waren geassimileerd.
- b. De Commiesen van 's lands magazijnen van oorlog, voor zoo veel zij vóór het aanvaarden van hunne functiën, zijn geweest active dienstdoende Militaire Officieren bij de armée, in welk geval, na hun overlijden, hunne weduwen of weezen aanspraak zullen hebben, op het pensioen, volgens den rang, dien zij, als magazijns-commiesen, zullen hebben bekleed.
- c. De leden van het Geneeskundige bestuur, voor zoo veel zij, te voren, zullen zijn geweest Militair Officier van gezondheid bij een korps of hospitaal der armée; zullende hunne weduwen of weezen aanspraak hebben op het pensioen, bepaald voor de weduwen van Luitenant-kolonels.
- d. De Officieren van gezondheid bij de korpsen en hospitalen der armée, die van de derde klasse daaronder begrepen, met bepaling dat de weduwen of weezen van de Officieren van gezondheid van de eerste klasse, zullen genieten het bepaalde pensioen voor weduwen van Kapiteinen, en de weduwen of weezen van Officieren van gezondheid van de tweede klasse, het pensioen bepaald voor weduwen van Luitenants; terwijl in het bijzondere geval, wanneer een Officier van gezondheid van de derde klasse, de permissie om te huwen, mogt hebben bekomen, en eene weduwe of weezen nalaten, te hunnen opzigte naar gelang van omstandigheden speciaal zal worden voorzien.

Met verdere bepaling, dat al de voorschrevene Militaire beambten, aan welke het deelgenootschap aan de Weduwen- en weezenkas wordt toegekend, bij het

aangaan van huwelijken aan dezelfde verplichtingen , als de Officieren der armée onderworpen zullen wezen.

2°. Dat de Officieren, welke slechts honoraire rangen bekleeden, alsmede alle Officieren, welke in afwachting hunner destinatie, eene maandelijksche toelage genieten, geen deelgenootschap aan de Weduwen- en weezenkas zullen hebben, doch dat daaronder niet zullen zijn begrepen zoodanige Officieren, welke een tractement van non-activiteit genieten, als zullende deze gehouden zijn, aan de Weduwen- en weezenkas te contribueren.

3°. Dat aan de Officieren der vreemde troepen, in dienst van dezen Staat, zal worden afgevraagd, of zij al of niet in deze Weduwen- en weezenkas deel willen nemen.

In het eerste geval zullen zij, als alle andere Officieren, in dezelve worden opgenomen, en zoo zij in dit aanbod niet toetreden, zijn zij verplicht, voor hunne eigene weduwen en weezen te zorgen, die door deze weigering alle aanspraak, zoo wel op dit fonds, als op 's lands schatkist, verliezen.

4°. Dat op alle bijzondere aanvragen van Officieren of Militaire beambten, rang van Officier hebbende, het zij om het deelgenootschap aan de Weduwen- en weezenkas te verkrijgen, of om daarvan te wezen gelibereerd, door den Commissaris Generaal voor het Departement van Oorlog, na ingenomen te hebben de consideratiën van de Directie der kas, zal worden gedisponeerd, zoodanig als hij, ingevolge de bestaande besluiten, zal bevinden te behooren.

Onze Commissaris Generaal van Oorlog wordt belast met de executie van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen beminden zoon den Erfprins.

Gegeven in 's Gravenhage, den 24sten Februarij des jaars 1815, het tweede van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(geteekend) A. R. FALCK.

Voor eensluidend afschrift.

De Algemeene Secretaris,

J. C. BAUD.